

اصول حسابداری

جلد اول

ویژه:

- ← دانشجویان
- ← کارآموزان
- ← و علاقه مندان به رشته حسابداری

مؤلفان:

فهیمة فعال

مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد پرند
مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر
مؤسس و مدیر آموزشگاه فنی و حرفه‌ای

بابک پوربهرامی

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد پرند
عضو جامعه حسابداران رسمی IACPA
حسابدار مستقل ICA
عضو انجمن حسابداران خبره IICA
عضو پیوسته انجمن حسابداران ایران IAA

مقدمه مؤلفان

سپاس و ستایش خدای را جل و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار، درفشان. آفریدگاری که خویشتن را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بدان، بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بزمایند. امروزه حسابداری از جمله شاخه‌های تخصصی است که به وسعت فراوان در سازمان‌ها و موسسات خدماتی، بازرگانی و تولیدی داخلی و بین‌المللی بکارگرفته می‌شود و استفاده صحیح از این علم قطعاً می‌تواند در به روزآوری اطلاعات مالی نقش ارزنده‌ای را ایفاء نماید.

کتاب زیادی نتیجه تلاش و زحمات بی‌دریغ مؤلفان و مترجمان در زمینه حسابداری وجود دارد. کتاب حاضر نیز قطره‌ای از دریای بی‌کران حسابداری، حاصل تجربیات نگارندگان در امر تدریس می‌باشد. در این کتاب، سعی شده برای دانشجویان علاقه‌مند به درس و دانشگاه در مقطع کاردانی و کارشناسی و علاقه‌مندان به حسابداری تألیف شود تا ابزاری باشد برای یادگیری کاربردی‌تر به منظور ایجاد مهارت و توانایی‌های لازم در بازار کار.

نحوه ارائه بدین گونه است که در هر فصل با استفاده از سرفصل‌های تعیین شده از سوی مصوبه شورای عالی برنامه‌ریزی در مورد اصول حسابداری در این مجموعه سعی شده با بیان هر مطلب در هر فصل مثال‌هایی در ارتباط با آن حل شود. همچنین در این مجموعه که تلاش شده با زبانی ساده و گویا تألیف شود تا مجموعه‌ای از اطلاعات مورد نیاز دانشجویان را با ساختاری منظم ارائه نماید. در پایان از کلمه استبد بزرگوار در تمامی طول تحصیل محصلان تشکر و قدر دانی نموده و آرزوی سعادت و بهروزی برای همه عزیزان را از خدای مهربان خواستاریم.

در انتها از استبد صاحب نظر و دانشجویان فهیم تقاضا داریم برای ارزنده‌تر شدن کتاب با ارائه رهنمودهای سازنده و پیشنهادهای ارزنده ما را در بهبود کمی و کیفی کتاب یاور و رعنمون باشند.

بر منتهای همت خود کامران شدیم"

"شکر خدا که هر چه طلب کردیم از خدا

فهرست مطالب

فصل اول: آشنایی با حسابداری	۱۱
۱-۱ تاریخچه حسابداری	۱۱
۲-۱ مفاهیم اولیه حسابداری	۱۳
۱-۲-۱ تعاریف حسابداری	۱۴
۲-۲-۱ سیستم حسابداری	۱۵
۳-۲-۱ استفاده کنندگان از اطلاعات حسابداری	۱۶
۱-۳-۲-۱ استفاده کنندگان درون سازمانی	۱۶
۲-۳-۲-۱ استفاده کنندگان بیرون سازمانی	۱۶
۴-۲-۱ استانداردهای حسابداری	۱۷
۱-۴-۲-۱ اصول حسابداری Generally accepted accounting principles	۱۷
۱-۱-۴-۲-۱ اصل بهای تمام شده تاریخی	۱۸
۲-۱-۴-۲-۱ اصل تحقق درآمد	۱۸
۳-۱-۴-۲-۱ اصل تطابق (همزمانی)	۱۹
۴-۱-۴-۲-۱ اصل افشاء کامل	۱۹
۲-۴-۲-۱ مفروضات حسابداری Accounting assumptions	۱۹
۱-۲-۴-۲-۱ فرض تفکیک شخصیت	۲۰
۲-۲-۴-۲-۱ فرض تداوم فعالیت	۲۰
۳-۲-۴-۲-۱ فرض دوره مالی	۲۰
۴-۲-۴-۲-۱ فرض واحد اندازه گیری	۲۰
۳-۴-۲-۱ میثاق ها یا اصول محدود کننده	۲۱
۱-۳-۴-۲-۱ میثاق فزونی منافع بر مخارج	۲۱
۲-۳-۴-۲-۱ میثاق اصل اهمیت	۲۱
۳-۳-۴-۲-۱ میثاق اصل محافظه کاری	۲۱
۴-۳-۴-۲-۱ میثاق خصوصیات صنعت	۲۱

۲۲	۱-۳ تجزیه و تحلیل حسابداری
۲۲	۱-۳-۱ انواع رویدادهای مالی
۲۲	۱-۳-۱-۱ فعالیت‌های مالی بیرونی
۲۲	۱-۳-۱-۲ فعالیت‌های مالی درونی
۲۳	۲-۳-۱ واحدهای اقتصادی
۲۳	۱-۲-۲-۱ واحدهای انتفاعی
۲۳	۲-۲-۳-۱ واحدهای غیرانتفاعی
۲۳	۱-۴ ثبت در دفاتر روزنامه
۲۵	۱-۵ طبقه‌بندی در دفتر کل
۲۶	۱-۶ خلاصه کردن اقلام در قالب اعداد قابل سنجش به پول
۲۶	۱-۶-۱ صورت سود و زیان
۲۶	۲-۶-۱ صورت حقوق صاحبان سرمایه
۲۶	۳-۶-۱ ترازنامه
۲۶	۱-۷ انواع مؤسسات تجاری
۲۷	۱-۱-۷ مؤسسات از نظر هدف فعالیت
۲۷	۱-۱-۱-۷ مؤسسات انتفاعی
۲۷	۲-۱-۱-۷ مؤسسات غیر انتفاعی
۲۸	۲-۱-۷ مؤسسات از نظر نوع فعالیت
۲۸	۱-۲-۱-۷ مؤسسات خدماتی
۲۸	۲-۲-۱-۷ مؤسسات بازرگانی
۲۸	۱-۷-۳ مؤسسات تولیدی
۲۹	سوالات تستی فصل ۱
۳۱	کلید سوالات تستی فصل ۱
۳۲	سوالات فصل اول
۳۳	فصل دوم: عملیات حسابداری در شرکت‌های خدماتی
۳۳	۱-۲ دارایی (Asset)
۳۴	۱-۲-۱ نمونه‌هایی از انواع دارائی‌ها
۳۵	۲-۲ بدهی‌ها
۳۶	۳-۲ حقوق صاحبان سهام
۳۸	اثر رویدادهای مالی بر معادله حسابداری

رویداد شماره ۱ - سرمایه گذاری اولیه	۳۸
رویداد شماره ۲ - خرید دارایی	۳۸
رویداد شماره ۳ - خرید تسه دارایی	۳۸
رویداد شماره ۴ - ارائه خدمات به طور نقد	۳۸
رویداد شماره ۵ - ارائه خدمات به طور تسه	۳۸
رویداد شماره ۶ - پرداخت هزینه	۳۸
رویداد شماره ۷ - برداشت از حساب شخصی	۳۸
رویداد شماره ۸ - پرداخت بدهی	۳۹
رویداد شماره ۹ - دریافت طلب	۳۹
رویداد شماره ۱۰ - فروش دارایی	۳۹
رویداد شماره ۱۱ - برداشت از حساب موسسه	۳۹
۴-۲ ثبت فعالیت های مالی	۴۰
۵-۲ طبقه بندی در دفتر کل	۴۱
۶-۲ تلخیص و خلاصه کردن در صورت های مالی	۴۴
۶-۲-۱ صورت سود و زیان	۴۴
۶-۲-۲ صورت سرمایه یا صورت حقوقی صاحبان سهام	۴۵
۶-۲-۳ ترازنامه	۴۷
دارایی های جاری	۴۷
دائری های ثابت	۴۷
بدهی جاری	۴۷
بدهی بلند مدت	۴۷
۷-۲ تراز آزمایشی	۵۰
۸-۲ عملیات بستن حساب	۵۱
۸-۲-۱ بستن حساب دائمی	۵۱
۸-۲-۲ بستن حساب موقت	۵۲
۸-۲-۳ بستن حساب خلاصه سود و زیان	۵۲
۸-۲-۴ بستن حساب برداشت	۵۲
۹-۲ انتقال مانده حساب های دائمی به دفاتر سال جدید	۵۳
سوالات تستی فصل ۲	۵۵
کلید سوالات تستی فصل ۲	۵۸

۵۹	سوالات تشریحی فصل ۲
۶۷	فصل سوم: تعدیل و اصلاح حساب‌ها
۶۷	۱-۳ پیش پرداخت هزینه
۶۸	۲-۳ پیش پرداخت درآمد
۶۹	۳-۳ ملزومات
۷۰	۴-۳ هزینه‌های ثبت نشده
۷۲	۵-۳ درآمدهای ثبت نشده
۷۲	۶-۳ استهلاک
۷۴	سوالات تستی فصل ۳
۷۷	کلید سوالات تستی فصل ۳
۷۸	سوالات تشریحی فصل ۳
۸۳	فصل چهارم: کاربرگ صورت‌های مالی
۸۳	۱-۴ کاربرگ
۸۴	۲-۴ مراحل تهیه کاربرگ
۸۸	سوالات تستی فصل ۴
۸۹	کلید سوالات تستی فصل ۴
۹۰	سوالات تشریحی فصل ۴
۹۳	فصل پنجم: عملیات حسابداری در شرکت‌های بازرگانی
۹۳	عملیات حسابداری در مؤسسات بازرگانی
۹۳	۱-۵ حساب‌های مورد استفاده در مؤسسات تجاری (بازرگانی)
۹۳	۱-۱-۵ حساب خرید
۹۴	۱-۵ حساب برگشت از خرید و تخفیفات
۹۵	۳-۱-۵ حساب فروش
۹۶	۴-۱-۵ حساب برگشت از فروش و تخفیفات فروش
۹۷	۲-۵ اصلاح و تعدیل حساب‌ها در مؤسسات بازرگانی
۹۷	۳-۵ صورت‌های مالی در مؤسسات بازرگانی
۹۷	۱-۳-۵ صورت سود و زیان
۱۰۸	سوالات تستی فصل ۵
۱۱۱	کلید سوالات تستی فصل ۵
۱۱۲	سوالات تشریحی فصل ۵

فصل ششم: روش‌های نگهداری حساب موجودی کالا	۱۲۱
۱-۶ ماهیت موجودی مواد و کالا	۱۲۱
۲-۶ طبقه بندی عمده موجودی‌ها	۱۲۲
۱-۲-۶ موجودی کالا در واحدهای بازرگانی	۱۲۲
۲-۲-۶ موجودی کالا در واحدهای تولیدی	۱۲۲
۳-۶ نحوه ارائه موجودی‌های مواد و کالا در ترازنامه	۱۲۲
۴-۶ شناسایی و اندازه گیری اقلام تشکیل دهنده موجودی‌های کالا	۱۲۳
۵-۶ روش‌های نگهداری موجودی کالا و مواد	۱۲۵
۱-۵-۶ سیستم نگهداری دائمی موجودی کالا	۱۲۵
۲-۵-۶ سیستم ادواری نگهداری موجودی کالا	۱۲۷
۶-۶ نحوه ارسال مواد به خط تولید با استفاده از روش LIFO	۱۲۹
۱-۶-۶ روش اولین صادره از اولین وارده FIFO	۱۲۹
۳-۶-۲ اولین وارده از آخرین صادره (LIFO)	۱۳۰
۳-۶-۶ روش میانگین	۱۳۱
سوالات تستی فصل ۶	۱۳۳
کلید سوالات تستی فصل ۶	۱۳۵
سوالات تشریحی فصل ۶	۱۳۶
منابع و مآخذ	۱۳۹